

Emisja do powietrza

wskazówki • zapobieganie • procedury

Emisja do powietrza – procedury, wskazówki, zapobieganie

Autorzy:

**Katarzyna Czajkowska-Matosiuk, Iwona Czauderna, Przemysław Dąbrowski,
Marta Karczevska, Izabela Kotowska**

Redakcja:

Agnieszka Bisiorek

Menedżer produktu:

Mariusz Miętusiewicz

Kierownik marketingu i sprzedaży:

Julita Lewandowska-Tomasiuk

Zdjęcie na okładce:

fotolia.pl

Korekta:

Zespół

Koordynator produkcji:

Mariusz Jeziński

Skład i łamanie:

Dariusz Ziach

Druk:

MDRUK

ISBN: 978-83-269-6404-6

Copyright © by Wydawnictwo Wiedza i Praktyka sp. z o.o., Warszawa 2017

Wydawnictwo Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

03-918 Warszawa, ul. Łotewska 9a

Tel. 22 518 29 29, faks 22 617 60 10, e-mail: cok@wip.pl

NIP: 526-19-92-256

Numer KRS: 0000098264 – Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy,
XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

Wysokość kapitału zakładowego: 200.000 zł

Publikacja „Emisja do powietrza – procedury, wskazówki, zapobieganie” została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności i wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia autorów oraz konsultantów. Zaproponowane w publikacji „Emisja do powietrza – procedury, wskazówki, zapobieganie” oraz w innych dostępnych elementach subskrypcji wskazówki, porady i interpretacje nie mają charakteru porady prawnej. Ich zastosowanie w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji. Publikowane rozwiązania nie mogą być traktowane jako oficjalne stanowisko organów i urzędów państwowych. W związku z powyższym redakcja nie może ponosić odpowiedzialności prawnej za zastosowanie zawartych w publikacji „Emisja do powietrza – procedury, wskazówki, zapobieganie” lub w innych dostępnych elementach subskrypcji wskazówek, przykładów, informacji itp. do konkretnych przypadków.

Spis treści

Wstęp	5
Rozdział 1. Pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	7
1.1. Zasady i wyjątki uzyskania pozwolenia	7
1.2. Instalacje wymagające pozwolenia	11
1.3. Aspekty, na które warto zwrócić uwagę, klasyfikując instalację	12
1.4. Kiedy złożyć wniosek	24
1.5. Zawartość wniosku	25
1.6. Kto wydaje pozwolenie	32
1.7. Postępowanie kompensacyjne	33
1.8. Kary za brak pozwolenia	36
Rozdział 2. Zgłoszenie instalacji.....	38
2.1. Czym jest zgłoszenie	38
2.2. Kiedy jest wymagane zgłoszenie instalacji	38
2.3. Zawartość zgłoszenia	41
2.4. Przykładowe zgłoszenie instalacji	42
2.5. Kto może zgłosić instalację	47
2.6. Organy przyjmujące zgłoszenie	47
2.7. Zgłoszenie – procedura	48
2.8. Termin ważności zgłoszenia	50
2.9. Kary za brak zgłoszenia	51
2.10. Opłaty związane ze zgłoszeniem	52
2.11. Pomiar	52
Rozdział 3. Zapobieganie emisji lotnych związków organicznych	53
3.1. Podstawa ustalenia standardów emisyjnych	53
3.2. Dopuszczalne wielkości emisji	54
3.3. Konsekwencje niedotrzymania standardów emisji LZO	55
3.4. Korzyści ze stosowania metody ograniczania LZO	56
3.5. Metody ograniczenia emisji LZO	56
Rozdział 4. Emisja substancji zapachowych	63
4.1. Uciążliwość zapachowa	63
4.2. Źródła emisji odorów	64
4.3. Odory a zdrowie człowieka	65

4.4. Jak zapobiec lub zmniejszyć emisję odorów	65
4.5. Techniki redukcji i minimalizacji emisji odoru	68
Rozdział 5. Montaż króćców pomiarowych	82
5.1. Wymagania względem pomiarów	82
5.2. Króćce pomiarowe zgodnie z normą	84
5.3. Lokalizacja króćców	86
5.4. Pomiary w trudno dostępnych miejscach	89
Podstawa prawna	90
Ważne pojęcia	93

WSTĘP

Działalność gospodarcza, szczególnie produkcyjna, w mniejszym lub większym stopniu wpływa na środowisko poprzez wprowadzanie do powietrza, wody, gleby lub ziemi substancji czy też ciepła, hałasu, wibracji oraz pola elektromagnetycznego. Nie zawsze można tej emisji uniknąć, ale należy zrobić wszystko, by ją minimalizować i działać zgodnie z prawem. A to oznacza, że trzeba uzyskać odpowiednie pozwolenie na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii i niekiedy zastosować odpowiednie metody zapobiegania lub zmniejszenia emisji.

Formalne uzgodnienie emisji zanieczyszczeń do powietrza to między innymi procedura związana z wydaniem pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza czy zgłoszenia instalacji. W publikacji prezentujemy: techniki ograniczenia lub minimalizacji emisji lotnych związków organicznych i odorów, przebieg uregulowań emisyjnych, czyli zgłoszenia i pozwolenia oraz dlaczego opłaca się posiadać pozwolenie. W czasach coraz dotkliwszych restrykcji związanych z uchylaniem się od wypełniania przepisów ochrony środowiska wiedza ta może się okazać bardzo cenna.

Książka zawiera praktyczne omówienie pięciu zagadnień, takich jak:

- pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
- zgłoszenie instalacji,
- zapobieganie emisji lotnych związków organicznych,
- emisja substancji zapachowych,
- montaż króćców pomiarowych.

W poradniku procedurę uzyskania pozwolenia lub zgłoszenia instalacji prezentujemy w przejrzysty i łatwy do zrozumienia sposób, tak by każdy z nas samodzielnie potrafił je przygotować.

Zapraszamy do lektury.
Redakcja Wydawnictwa Wiedza i Praktyka

ROZDZIAŁ 1.

POZWOLENIE NA WPROWADZANIE GAZÓW LUB PYŁÓW DO POWIETRZA

1.1. Zasady i wyjątki uzyskania pozwolenia

Pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza zwyczajowo zwane jest pozwoleniem emisyjnym. Obowiązek jego posiadania zależy między innymi od:

- 1) rodzaju i skali prowadzonej działalności,
- 2) sposobu wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza oraz
- 3) rodzaju emitowanych zanieczyszczeń.

Pozwolenia emisyjnego na wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza w ogólnym zarysie wymagają instalacje, dla których spełnione są następujące warunki:

- ich eksploatacja związana jest z wprowadzaniem do powietrza gazów lub pyłów w sposób zorganizowany (za pośrednictwem przeznaczonych do tego celu środków technicznych, poza wentylacją grawitacyjną) i dla których to substancji określono poziomy dopuszczalne lub wartości odniesienia w powietrzu;
- substancje wprowadzane do powietrza w związku z eksploatacją instalacji powodują przekroczenia 10% dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu albo 10% wartości odniesienia uśrednionych dla jednej godziny.

Nie zawsze fakt emitowania gazów i/lub pyłów do powietrza oznacza, że trzeba posiadać pozwolenie – czasem wystarczy zgłoszenie, w niektórych przypadkach nie ma potrzeby przeprowadzania żadnych formalności w zakresie uzgadniania emisji.

Od generalnej zasady, że pozwolenie potrzebne jest dla instalacji, której eksploatacja wiąże się z emisją gazów i pyłów w sposób zorganizowany, są wyjątki. Zacznijmy od zidentyfikowania rodzaju emisji, z jaką mamy do czynienia. Ten krok pomoże odpowiedzieć na pytanie, czy konieczne jest podejmowanie jakichkolwiek działań w zakresie uzgadniania emisji, w tym uzyskanie pozwolenia. W poniższej tabeli podpowiedz.

Tab. 1. Klasyfikacja rodzajów emisji w odniesieniu do obowiązku jej formalnego uzgodnienia

Rodzaj emisji	Konieczność formalnoprawnego uzgodnienia emisji	Uwagi
Emisja zorganizowana – zanieczyszczenie wprowadzane do atmosfery za pośrednictwem urządzeń mechanicznych (np. wentylacji stanowiskowej)	Tak	Pozwolenie lub zgłoszenie instalacji w zależności od skali i rodzaju działalności
Emisja niezorganizowana z procesów, dla których nie standaryzuje się emisji, np. malowanie na wolnym powietrzu lub w pomieszczeniach z wentylacją grawitacyjną przy użyciu niewielkiej ilości rozpuszczalników organicznych	Nie	–
Emisja zorganizowana substancji, dla których nie ustalono poziomów dopuszczalnych lub wartości odniesienia w powietrzu	Nie	–
Emisja za pośrednictwem wentylacji grawitacyjnej	Nie	–

Rodzaj emisji	Konieczność formalnoprawnego uzgodnienia emisji	Uwagi
Emisja niezorganizowana z procesów, w których stosuje się LZO i dla których standaryzuje się emisję	Tak	Pozwolenie
Emisja z oczyszczalni ścieków	Nie	–
Emisja z instalacji o niższych parametrach niż instalacje wymienione na liście instalacji wymagających zgłoszenia	Nie	–

Emisja niezorganizowana czasem wymaga pozwolenia. Dla niektórych rodzajów działalności ustala się limit wprowadzanych zanieczyszczeń do powietrza z instalacji zarówno dla emisji zorganizowanej, jak i niezorganizowanej. Dotyczy to głównie procesów prowadzonych przy użyciu lotnych związków organicznych (LZO). Takie przypadki są wyjątkiem od zasady, że dla emisji niezorganizowanej nie ma obowiązku uzyskania pozwolenia emisyjnego.

Z powyższego wyliczenia można by wysnuć wniosek, że emisja niezorganizowana nie wymaga pozwolenia. Tak jednak nie jest. Dla niektórych rodzajów działalności ustalony jest w przepisach limit zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza z instalacji zarówno dla emisji zorganizowanej, jak i niezorganizowanej. Dotyczy to głównie procesów prowadzonych przy użyciu lotnych związków organicznych (LZO).

Najważniejsze procesy technologiczne będące źródłem emisji LZO do powietrza to:

- nakładanie spoiw;
- lakierowanie metali, drewna, tworzyw sztucznych oraz czynności przygotowawcze polegające na odtłuszczeniu rozpuszczalnikami części przeznaczonych do lakierowania (np. w przemyśle samochodowym czy meblarskim);
- czyszczenie maszyn produkcyjnych (np. maszyn drukarskich przed zmianą koloru farby, pistoletów natryskowych w lakierniach);
- czyszczenie produktów rozpuszczalnikami;